- **ಪೀಠಿಕೆ :**
- ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಗಳ ಸಾಕಾರಾಮೂರ್ತಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಶಾಂತಿಧೂತ ಇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಹಾ ಮಾನವತಾವಾದಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ದೇವ ದೂತ ಇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಭಾರತವನ್ನು ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೊಂಗನಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡ ಆದರ್ಶವಾದಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಇವರೊಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿ, ತತ್ವ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳು

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರ್ಥ

ತತ್ವಜ್ಞಾನ

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರಗಳು

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ --- ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ

ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ

ಶಿಸ್ತು

ಶಿಕ್ಷಕ

- **Finally contributions of Mahatma Gandhiji :**
- To give the education through the sociology and based on the philosophy.
- To develop the individual and social life of the children's.
- Having the gandhiji's ideas and thoughts, principles based on the experience.
- To give the attention towards for over all development of the children's
- To draw out the every children's talents through the education.
- To socialised the children's through develop these all the aspects like : culture, costumes and traditions .
- To develop the capacity for leading a life in the society.
- To create a inter relationship between the life and education among the students.
- To having must the to ideals like final and tentative ideas for related to the our daily life.

- ವ್ಯೆಯಕ್ತಿಕ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ ಇವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಎರಡು ಮುಖಗಳು.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಸಮಾಜ ಜೀವಿಯಾಗಿ ಮಗುವು ಬದುಕಬೇಕು
- ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವಂತಿರಬೇಕು
- ಜೀವನಕ್ಕೂ-ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ

1) ತಾತ್ಕಲಿಕ ಧ್ಯೇಯಗಳು 2) ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯಗಳು

- **ಒಟ್ಟಾರೆಯಾದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳು :–**
- ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ತತ್ವಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದರು.
- ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ವಿಕಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಗಳು, ವಿಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಅನುಭವದಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.
- ಮಗುವಿಗೆ ದೇಹದ ಜೊತೆಗೆ ಮನಸ್ಸು, ಹೃದಯ ಹಾಗೂ ಚೈತನ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಗುವಿನ ವಿಕಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಅಂತಹಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಬೇಕು .

- **Discipline :**
- Discipline comes from inner behaviours.
- To stress on the individual discipline.
- To give the or develop the social discipline.
- Self controlling through we develop the real discipline.
- Sacrifice and self maturity through we develop the self-discipline.
- Motivate trough we develop the self discipline.
- Cooperation attitude through develop the Social discipline.

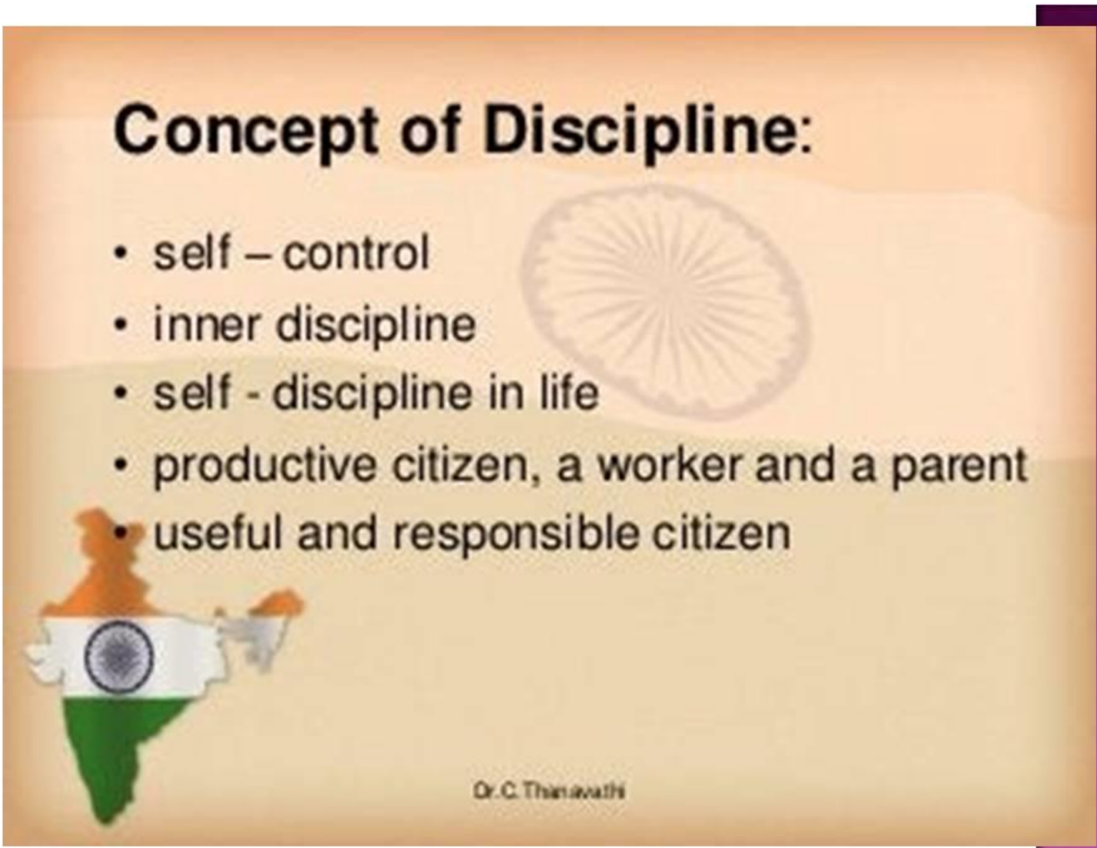

- ತ್ಯಾಗ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಶಿಸ್ತು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಆತ್ಮ ಸಂಯಮದಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.
- ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಮೂಡಿಸಬಹುದು.
- ಶಿಸ್ತು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಬರುವುದು.
- ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುವ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಸ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- **"ಜನನಿ ಜನ್ಮಭೂಮಿಶ್ಚ ಸ್ವರ್ಗಾದಪಿ ಗರೀಯಸಿ"**

- ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಬೋಧನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಸೆ–ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬೋಧನೆ ನೀಡಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- **ಶಿಸ್ತು :–**
- ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.ಅದನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇರಬಾರದು.
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಸ್ವ–ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಬಂದ ಶಿಸ್ತು ನಿಜವಾದ ಶಿಸ್ತು.
- ಸ್ವ–ನಿಯಂತ್ರಣ ಶಿಸ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರುವಂತಹುದು.

- **ಶಿಕ್ಷಕ – Teacher**
- ಉತ್ತಮ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿತು ಬೋಧಿಸಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕು.
- ಉತ್ಸಾಹಿಯೂ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತನೂ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಿಮಾನಿಯೂ ಆಗಿರಬೇಕು.
- ನುರಿತ ಬೋಧಕನಾಗಿದ್ದು , ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.
- ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು.
- ಸ್ವ–ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದು.
- ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ, ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯಮದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

- **Teacher role :**
- Having good characteristics.
- Should knowing children’s psychology
- To develop the self discipline among the students
- Teacher should having activeness, talented, and having patriotic attitude.
- Should have the Expertise and good teaching qualities.
- To having future views regarding development of students future.
- To having loving nature and caring nature.
- Don’t have self- prestige attitude.
- So final teacher having a good guider, philosopher and good friendly nature.

- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು , ನೈತಿಕ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ಮಗು ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಅನಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಮಗುವಿನ ಸರ್ವತ್ತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವುದು.

- **ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ :– [Method of teaching]**
- ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕಲಿ ಮತ್ತು ನೋಡಿ ತಿಳಿ ತತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಕಲಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು
- ವೃತ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಹ–ಸಂಬಂಧದ [Correlation] ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಸಬೇಕು.
- ಭಾಷಣ, ಚರ್ಚೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಮೂಲಕ ಬೋಧನೆ ಸಾಗಬೇಕು.
- ಕರ,ಶಿರ,ಉರ [Hand, Head,& Heart -3H] ಗೆ ತರಭೇತಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದು.
- ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು, ನಡತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.

- To develop the self-courage and self-confidence among the students.
- To develop the moral values and moral thoughts
- To develop the capacity to fulfil their basic needs.
- To achieve the literacy through removing the unliterary for developing a society.
- To develop the spiritual attitude among the students.
- Over all development to the children.

- **Teaching Methods:**
- Doing by Learning method.
- Observing through understanding
- To give the activities to whole students group.
- Using Correlation method for teaching vocational education.
- Teaching should going through the these all the methods like : speech , discussion, conversation, questioning.
- To give the training for 3H's like : Hand, Head and Heart.
- To develop the good characteristics of the children's.

- ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ :– 40 ನಿಮಿಷಗಳು
- ಕಲೆಗಳು :– 40 ನಿಮಿಷಗಳು
- ಆಟಗಳು :– 40 ನಿಮಿಷಗಳು
- ಹಿಂದಿ :– 40 ನಿಮಿಷಗಳು
- ಶಾರೀರಿಕ ಅಭ್ಯಾಸ :– 40 ನಿಮಿಷಗಳು
- ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ನಂತರ ಮೊದಲರ್ಧ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ
- ನಂತರ ಅರ್ಧ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ.

- ಇಲ್ಲಿ ಕೈ ಕಸುಬು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.
- **ಅವುಗಳೆಂದರೆ :–**
- ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ– ಮೂಲ ಕಸುಬು (ಉದ್ಯೋಗ) – ಆಯಾ ವಿಭಾಗದ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಇದು 5 ತಾಸು 20 ನಿಮಿಷ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಬೋಧನೆ – ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾ:– ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಇದ್ದನ್ನು 40 ನಿಮಿಷಗಳು ಕಲಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಗಣಿತ :– 40 ನಿಮಿಷಗಳು –– ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭ್ಯಾಸ :– 40 ನಿಮಿಷಗಳು

- ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವಾಂಗಿಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತಹ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ರಚನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು.
- ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕೀಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.
- ಇದರಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರು 3 ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರು.
- ಇಲ್ಲಿ ಕೈ ಕಸುಬು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

- **ಪಠ್ಯಕ್ರಮ** :– [curriculam]
- ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಗಳ ಸಾಧನೆಗನುಗುಣವಾದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತಹ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.
- ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು . ಉದಾ;– ನೂಲುವುದು,ಬಡಿಗತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

- **Curriculum:**
- To framing the curriculum aspects like : Fulfil the Needs of Children's.
- To give preference for the work activities.
- To give the activities to develop the independent life among the children's like : Threading, Carpenter etc,.
- To attention towards the over all development of the children's.
- To give the attention towards the practical works.
- Basic education.
- To give the opportunity for mother tongue
- To give the teaching importance for these all the subjects like : Maths, kannada, social science,general knowledge, art, and sports, hindi, Physical activities.

- **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ವಯಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವುದರಿಂದ** ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ತರಭೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸರಿ ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ.
- ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಭೇತಿಯ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತು.
- ಸೂಕ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತು.

- **ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಫಲತೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು .**
- ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ **ಆಂಗ್ಲಮಾದ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳು ಆಧೂನಿಕತೆಯ ಸೊಗಡನ್ನು** ನೀಡುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಯಿತು .
- ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ **ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ್ಧರಿಂದ** ವಿಫಲತೆ ಹೊಂದಿತು.
- ಬ್ರಿಟಿಷರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಬಂದ **ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮೂಲೋದ್ಯೋಗ ಶಿಕ್ಷಣವು ಹೊಸದಾಗಿ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ** ಅದು ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ.
- **ಆಂಗ್ಲ ಮಾದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮಾರು ಹೋದ ಪೋಷಕರು** ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು, ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪತವಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತ **ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ** ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ವಿಫಲತೆ ಹೊಂದಿತು.

- **ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು [Specialities of Basic education]**
- ಮಗು ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ :–
- ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ತತ್ವ :–
- ಸಹ ಸಂಬಂಧದ ತತ್ವ :–
- ವೃತಿಮುಖಿ ಶಿಕ್ಷಣ [ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ]
- ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಮಾತೃಭಾಷೆ :–
- ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ :–

- **To educate the students on crafts which would enable them to solve the problems of their livelihood and at the same time develop qualities of good citizenship.**
- **"ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಯಾರ ಹಂಗಿಲ್ಲದೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ "ಮೂಲಶಿಕ್ಷಣ" ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು.**
- **"To ability to getting the our life needs without any depending upons others"this type of capacity or skills called as a Basic Education.**

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ನೀಡುವುದು.
- ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಕ್ಷೆಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬಾರದು.
- ಸ್ವತಃ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿವಿಧ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದು.
- ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ, ಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು.
- ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ, ಸಹಕಾರ, ಸಹಬಾಳ್ವೆ, ಸಮೂಹ ಜೀವನ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.

- **ಡಾ॥ಝಾಕೀರ್ ಹುಸೇನ್ ಸಮಿತಿಯು ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ**
- ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು
- ಉತ್ಪದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆಗರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿರುವುದು.
- ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಬೋಧನೆಗೆ 5 1/2 ಗಂಟೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ 2 1/2 ಗಂಟೆಯಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು.
- ದೈನದಿಂನ ಶಾಲಾ ಆವಧಿಯನ್ನು 8 ಗಂಟೆಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವುದು
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ [5 ವರ್ಷ] ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತ [3 ವರ್ಷ] ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವತಃ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದು.

- ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದರ ಅವಧಿ, ಸ್ವಭಾವ , ಪಠ್ಯಸೂಚಿ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ ಇನ್ನು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸವಿವರವಾದ ವರದಿಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿತು.
- ಇದು ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಳುತ್ತಿದೆ ಏಳು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.
- ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಂತಿಮವಾಗಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡಿತು.
- ವಾರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು 'ವಾರ್ಧಾ ಶಿಕ್ಷಣ'ವೆಂದೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಇದು ಭದ್ರವಾದ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದ "ಮೂಲಶಿಕ್ಷಣ"ವೆಂದೂ ಕರೆದರು.
- **"ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಯಾರ ಹಂಗಿಲ್ಲದೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ "ಮೂಲಶಿಕ್ಷಣ" ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು.**

- **ವಾರ್ಧಾ ಯೋಜನೆ [1935]**
- 1935 ರ ವಾರ್ಧಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 1937 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 22 ಮತ್ತು 23 ರಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಏಳು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರು, ಶಿಕ್ಷಣಪ್ರೇಮಿಗಳು ಮತ್ತಿತರರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು .
- ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನೀಡಿದ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಕೆಲವು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

- ಅವುಗಳೆಂದರೆ:–
- ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು 1 ರಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ನೀಡುವುದು
- ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು
- ವೃತ್ತಿಮುಖಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು
- ವೃತ್ತಿಮುಖಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೀಡುವಂತಿರಬೇಕು
- ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ತಯಾರಿಸಲು ಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞ ಡಾ॥ಝಾಕೀರ ಹುಸೇನರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು.

- ಡಾ॥ಝಾಕೀರ ಹುಸೇನರ ಹಿರಿತನದಲ್ಲಿ ಇದು ಜರುಗಿತು. ಇದಕ್ಕೆ "ವಾರ್ಧಾ ಶಿಕ್ಷಣ"ವೆಂದು ಕರೆದರು.
- ಈ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ [ಃಭುಥಿ ಇಜಣಾಛಿಚೆಣುಂಟಿ] ಬುನಾದಿ ತಾಲೀಮು, ಉಧ್ಯಮ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ, ಜೀವನ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣವು ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿದೆ.
- ಕೈಕೆಲಸ ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವುದು.

- ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿನ ಸ್ವಾವಲಂಬನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದು
- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು
- ಉತ್ತಮ ಪೌರರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು
- **ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣವೇ "ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ"**
- ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೇವಲ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ಧೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.
- ಇದರಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿದಾಗ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯೋಗಗಳೇ ಇವರ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು.
- 1937 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 22 ರಂದು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ವರ್ಧಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಿತು.
- ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವರ ವಿಚಾರದನ್ವಯವಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು.

- **ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರಗಳು –Educational thoughts of Gandhiji :-**
- ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ "ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಸಾಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಮಾನವನ ಭೌತಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಸರ್ವತ್ತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ" ಪೂರಕವಾಗಬೇಕು
- ಶೀಕ್ಷಣ ಕೇವಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸದೆ ಅದು ಪ್ರತಿಯೋರ್ವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕು
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಆಸದ ಜೋತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವಾಗುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಮಾತೃಭಾಷೆ ಹೃದಯದ ಭಾಷೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬದಲಿಗೆ ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು

5) ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು

6) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗಣಿತದ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು

7) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು.

8) ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬೆಳೆಸಲು ರಾಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಾಗೂ

ಜೀವ-ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರಬೇಕು

9) ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಕಸೂತಿ, ಗೃಹ-ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು

10) ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಳ,ಮತ್ತು ಪೌರನೀತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಾಜ-ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು.

- **ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುರಿಗಳು :- Educational Aims :-**
- 1) ಕಲಿಯುತ್ತಾ-ದುಡಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಮಗುವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು [ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ- ಕಾರ್ಯಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು
- 2) ಉತ್ತಮ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಗು ಅನುಸರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುರಿಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
- 3) ಗಳಿಸುತ್ತ ಕಲಿ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು
- 4) ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು

- **Educational Aims:**
- " Learning by doing "- Individual Aim
- Cultural aim
- Earning through learning
- Research and Further studies going through the Mother tongue.
- Should teach Mathematics in the level of Primary education.
- To give physical education.
- To develop the Scientific attitude.
- To follow the these aspects while framing the curricular like – Music, drawing, craft, and Home Science.
- To give the importance for studying social science.
- Harmonious Development.

- "Over all development of Children".
- "Develop the Personality of the Children".
- To develop the social and individual aspects.
- To give the education through the "Mother Tongue" .
- To give the more emphasise for "Independent life" of the children.
- To give free and Compulsory Education.
- To create a Good Citizens among the society.

- **His Principles : and Educational thoughts**
- He follow the spiritual realisation.
- He believe the existence of the god.
- "Truth is god, god is Truth" he follow this thought.
- He give emphasised for "simple life – highly thinking"
- "Truth and Non-violence" is two thoughts or aspects is part of the our life.
- To develop the life of untouchable peoples, then only we develop the our country.
- "World is like Family" it is the main Principle of the Mahathma Gandhiji.

- ದೀನ ದಲಿತರ ಉದ್ಧಾರವಾದರೆ ಸಮಾಜ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದರು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ, ದಯೆ, ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೇಂದು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.
- ವಿಶ್ವವೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಎಂಬುದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪ್ರಮುಖ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ಮಾನವನು ತನ್ನ ದೈಹಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದರು

- **ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರ್ಥ :**
- **"ಮಗುವಿನ ದೈಹಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸವೇ ಶಿಕ್ಷಣ".**
- **ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ ತತ್ವಜ್ಞಾನ :**
- ದೇವರ ಇರುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. 'ಸತ್ಯವೇ ದೇವರು, ದೇವರೇ ಸತ್ಯ' ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು.
- 'ಸರಳ ಜೀವನ, ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನ' ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅದನ್ನು ತಾವೂ ಪಾಲಿಸಿದರು, ಅದನ್ನೇ ಇತರರೂ ಪಾಲಿಸಲೂ ತಿಳಿಸಿದರು.
- 'ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆ'ಗಳು ಅವರ ಜೀವನದ ಎರಡು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರು.

- **Meaning of Education :**
- "Education of the Whole man"
- " By Education I mean all-round drawing out of the best in the child and man –body, mind and Spirit".
- Literacy in itself is not education.
- **" Right education is that which draws out and stimulates the spiritual, Intellectual and Physical aspects of the children."**
- Hence education should not ignore any aspect of human development.

- ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ (1920) ಹಿಡಿದು ಬ್ರಿಟೀಷರೇ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ (1942) ಎಂಬ ವಿವಿಧ
- ಚಳುವಳಿಗಳವರೆಗೂ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲದ್ದುಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದರು.
- ಇವರ ದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟದ ಫಲವಾಗಿ 1947 ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸಿತು.
- ನಾಥೂರಾಂ ಗೋಡ್ಸೆ ಎಂಬುವವನು 1948 ಜನವರಿ 30ರ ಬೆಳಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಂದನು.
- ಗುಂಡಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಇವರು 'ಹೇರಾಮ' ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದರು.
- ಅವರು ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದ ದಿನವನ್ನು 'ಹುತಾತ್ಮರ ದಿನ' ಅಥವಾ 'ಸರ್ವೋದಯ ದಿನ' ಎಂದು ಇಂದಿಗೂ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಆಧ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಯ್ತು.
- ಶೀಲ ಸಂವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಗಮನ ಸೆಳೆದವು.
- ಕ್ರಿ.ಶ.1915 ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಮರಳಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದರು.
- ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಮರಳಿದ ಕೂಡಲೇ ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ಸಬರಮತಿಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಕಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.
- ಇವರು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆದಕಿ ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ನೆಲದಿಂದ ಕಾಲ್ತೆಗೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಚಳುವಳಿಕಾರರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರು.

- ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ :
- ತಮ್ಮ 18ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ.1887ರಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಕಾನೂನು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೇಂಡಿಗೆ ಹೋದರು.
- ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಂಗ್ಲೇಂಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು 'ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್' ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಮರಳಿದರು.
- ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ರಾಜಕೋಟಗಳಲ್ಲಿ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಇವರು ಅದರಲ್ಲೂ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು.
- ಕ್ರಿ.ಶ.1893 ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಜನಾಂಗದವರ ನಡುವೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಜನಾಂಗ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಿಸಿದರು.
- ಇದಕ್ಕೊಸ್ಕರವಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ.1894 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ವರ್ಣ ಭೇದದ ನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಲು ಮುಂದಾದರು.
- ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಭಾರತೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ 'ಟಾಲ್ ಸ್ಟಾಯ್ ಫಾರ್ಮ್' ಎಂಬ ಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

- **His Studies :**
- He passed his matriculation examination in 1887.
- And later pursued his higher education in the samaldas college at Bhavnagar.
- He founded the National Indian Congress and became its first secretary.
- He considered his legal work as secondary to the public Service.
- In 1896, he gained international fame with famous "Great pamphlet".

ಕೃತಿಗಳು ()

- ಇವರು ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಲೇಖಕರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.
- ಸ್ವತಃ ಇವರು 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಮತ್ತು 'ಹರಿಜನ' ಎಂಬ ಎರಡು ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು :

- My experiment with truth
- Indian State Problems
- Sathyagraha in south Africa.
- The Economics of village Industries.
- Geetha –the mother
- Non – violence in peace and war
- Towards non – violent socialism.

- ಇವರ ಮೊದಲ ಹೆಸರು ಮೋಹನದಾಸ.
- ಇವರ ತಂದೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿದ ರಾಜಕೋಟದ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದರು.
- ತಾಯಿ ಉತ್ತಮ ಗೃಹಿಣಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಪರಾಯಣರಾಗಿದ್ದರು.
- ಇವರೀರ್ವರ ಪ್ರಭಾವ ಮೋಹನದಾಸರ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಬೀರಿತು.
- 'ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ' ಮತ್ತು 'ಶ್ರವಣನ ಪಿತೃಭಕ್ತಿ' ನಾಟಕಗಳು ಇವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿದವು.

- **ಜೀವನ ಪರಿಚಯ :**
- ಜನನ : 02–10–1869
- ತಂದೆ : ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧೀ
- ತಾಯಿ : ಪುತಲೀಬಾಯಿ
- ಜನ್ಮಸ್ಥಳ : ಕಾಥೇವಾಡದ ಪೋರಬಂದರು.
- ಮರಣ : 30–01–1948
- ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮ ಎಂತಲೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯದ ಕಾಥೇವಾಡದ ಪೋರಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಕರಮಚಂದಗಾಂಧೀ ಹಾಗೂ ಪುತಳೀಬಾಯಿಯವರ ಸುಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು.

- **His life :**
- Mohan das karamachand Gandhi was born on the 2nd of October 1869, in Porabandar, a seacoast town in Gujarat.
- His caste is Bania.
- His father and grandfather had become Prime Minister in Kathiawar.
- They were traditional Vaishnavas.
- His mother – Puthalibai
- His father – Karmachand Ghandhi.